

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

De diuina contra ecclesiarum praesides vltione, merito inflictâ, & Syluano
& Ioanne martyribus. Cap. XXII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

vt socius ante illum trucidatus fuit: omniaque martyrum certamina Cæsareæ confecta suo sanguine postremus obsignauit. Cæterum operepretium est hoc loco commemorare, quo pacto tandem non idque longo tempore post, cælestis & diuina prouidentia eos impios magistratus cum ipsis tyrannis ulta sit. Nam Firmilianus, qui tam petulanter & contumeliose in Christi martyres debacchatus fuisset, cum aliis eiusdem sceleris participibus extrema supplicia subiens, gladio finem uiendi fecit: Atque hæc sunt martyria, quæ Cæsareæ toto persecutionis tempore gesta sunt.

De diuina contra ecclesiarum præfides ultione, merito inflata, & Syluano & Ioanne martyribus. CAP. XXII.

Quæ vero interea temporis contra ecclesiarum præfides transigi contigerit, & quo pacto diuina iustitia peccati ultrix pro pastoribus ouium & gregis Christi rationalis, cui parum prudenter & considerate præfuisse, non modo Camelorum (quod est animalis genus cum rationis expers, tum maxime natura incuruatum & deforme) curatores effecerit, illique quasi debito illis supplicio addixerit, Verum etiam equis imperatorum alendis destinari, quot etiam contumelias, quot ignominia notas, quot tormentorum genera ab imperatorum procuratoribus & magistratibus per varia tempora pro sacris ecclesiarum uasis & thesauro ipsi subierunt, quanta ambitione honorumque cupiditate multi eorum flagrarint, quam temere & contra leges manus nonnullis imposuerint, quæ inter ipsos fidei confessores Scismata, quæ mala nuper quidam seditiosi contra Ecclesie membra, quæ reliqua erant, dum nouas res ynam post aliam excogitare laborabant, toto pectore, vt dicitur machinati fuerint, inclementerque asperis persecutionis calamitatibus obtriuerint, & mala denique malis exaggerarint, hæc omnia à me prætereunda esse arbitror, præsertim cum ea memoria commendare, sicut in principio

EVSEBII HISTORIAE

huius libri posui, minime nostrarum partium esse putem, quippe qui eorum explicationem admodum evitare & effugere cupiam. Verum si quæ decora sint, quæque verbum Dei commendent, si quæ virtus sit, si quæ laus in ecclesia splenduerit, ista explanare, ista scribere, ista fidelibus auribus inculcare mihi in primis accommodatum arbitratus, præclaris eximiorum martyrum rebus gestis, & pace, quæ postea nobis cælitus elucebat extremam partem huius libri mihi illustrandam censeo. Cum septimus annus persecutionis contra nos intentæ iam prope erat confectus, & res nostræ sensim & quasi tacito gressu ad quandam tranquillitatem securitatemque prolabebantur, & ad octauum annum desectebant, in quo non exigua confessorum multitudo apud metalla in palæstina cogebatur, qui magna iam in ritibus religionis perfungendis utebantur libertate, adeo ut domos in ecclesias exedificarent, præfectus provincie vir sæuus & improbus, qualem scolarum eius in martyres Christi admissa ipsum plane commonstrabant, eò statim profectus, simulatque facta & vitæ institutionem eorum, qui ibi degebant, audiuerat, imperatorem facit per literas certiozem, & in iisdem ea, quæ ad eorum famam violendam maxime valere putabat, ad eum perscribit. Vnde qui metallorum venis præerat, eo accessit, & tanquam ex imperatoris mandato confessorum segregavit multitudinem, sicque distribuit, ut deinceps alij Cyprum, alij Libanum incolerent: alios etiam in alia Palæstinæ loca dispersiens, omnes variis laborum molestiis vexari conteri que præcepit: deinde quatuor ex eorum numero eximens, qui principem locum inter eos tenere videbantur, ad magistrum equitum mittit. Quorum duo Peleus, & Nilus appellabantur, Aegyptiorum episcopi: tertius presbyter fuit. His etiam quartus accessit Patermythius, vir propter singulare erga omnes pietatis studium facile clarissimus. Ex quibus magister equitum religionis & fidei in Christum inficiationem ab illis postulat: atque haud compos voti factus, eos ignis incendiit

cremans

cremandos tradit. Alii rursus ex confessoribus, qui aut propter ingrauescentem etatem, aut membra inutilia, aut alias corporis infirmitates erant illo operum ministerio soluti, ibi in locum separatam ad incolendum amandati. Quorum primas tulit Siluanus episcopus Gazæ, qui piū virtutis specimen & egregium exemplar Christianismi omnibus ostendit. Iste à primo die persecutionis (prope dixerim) ad extremum vsque, per totum temporis spatium variis certaminibus pro crebra fidei confessione decursis nobilitatus, ad illum temporis articulum reseruabatur, vt omnia certamina martyrum in Palæstina interfectorum postremus quasi sigillo cruoris obsignaret. Cum eo coniuncti erant, ex Aegypto complures: inter quos erat Ioannes, qui memoriæ bonitate facile omnes nostri temporis superauit. Et quāquam antea luminibus orbatus erat, tamen tortores adeo seui, truculenti, crudeles & immanes fuerunt, vt propter egregiam in Christi nomine confitendo constantiam, qua magnopere excelebat, tum ignitis cauteriis eius pedem pari ratione cum aliis prorsus labefactarent, tum pupillam oculi, quæ visum amiserat, candente ferro exurerēt. Cum autem ob morum probitatem, & piam viuendi rationē, præsertim cum cæcus esset, non est cur quisquam tantopere admiraretur: quando quidē illud non tantum habet admirationis, quantum memoriæ vis, qua quidem integros sacrarum scripturarum libros, non in tabulis lapideis, vt ait diuus apostolus, neq; in animalium pellibus, membranis, aut charta, quæ vel tineæ conficiunt, vel temporis consumit diurnitas, sed in tabulis reuera cordis carnis, id est, in animo solerti & sincera mentis intelligentia tanquam scriptos habuit: adeo vt quando visum erat, interdum legis, & prophetarum testimonia, sæpe historias, nōnunquam euangelia, aut apostolorum scripta, memoriter ex animi domicilio tanquam ex quodam literarum thesauro proferre potuerit. Ipse equidem fateor, me cū primum hominem in media ecclesiæ multitudine ac frequentia stantem, & quasdam diuinæ scripturæ partes recitantem animaduernerem, penitus obstupuisse. Nam quamdiu vocem illius solum audire licebat, tam diu

2. Cor. 3.

EVSEBII HISTORIAE

aliquem (vti in populi conuentibus in ecclesia mos est) ex scripto legisse putabam: sed vbi quam proxime ad eum accedens, quod factum erat, euidenter conspicabar, & alios omnes integris oculis & apertis vndiq; circumstantes, hunc autem solis mentis luminibus vtentem, & reuera non pauca, velut prophetam proloquentem, & multis partibus eos, quibus corporis sensus sani & valentes erant, superantem, non potui non deum ea de re tum summis laudibus efferre, tum in primis admirari. Et euidenter certe ac firmum argumentum mihi videre videbar, eum re ipsa & veritate hominem esse, non qui in externa corporis forma & specie, oculis subiicitur, sed qui in ipso animo & interiore cogitatione residet, qui quidem in isto, licet corpus deformatum mancumq; esset, maiorem tamen interioris suae facultatis virtutem declarauit. Illis autem, quos diximus, in loco sepe rato commorantibus, & consueta ipsorum vitae instituta in orationibus, in ieiuniis, in reliquis exercitationibus exequentibus, Deus ipse dextram benignam & propitiam porrigens, largitus est, vt per martyrium salutarem vitae exitum consequerentur, Hostis namque & aduersarius noster diabolus, eos quidem, vtpote precibus attentissime ad deum fuis, contra ipsum armatos, non amplius ferre poterat, sed sicuti putabat, molestiam ipsi exhibentes, trucidare & e terra tollere instituit: quippe Deus illi hoc agere molienti potestatem concessit, vt pariter nec ipse ab improbitate, quam dedita opera decreuisset, vlla ex parte arceretur, & hi preclara pro multis suis ac variis certaminibus premia iam tandem acciperent. Ea de causa ex scelestissimi Maximini imperatoris mandato, vno die vndequadraginta martyres capitis poena mulctantur. Ista sunt martyria octo annis integris in Palaestina patrata.

Deiis quae gesta sunt in Phrigia.

CAP. XXIII.

Verum quid opus est multa persequi, & nouas priorum martyrum per orbem dimicationes, alteras alteris succedentes proferre, eorum quidem maxime qui
 non